

▲ STORT OG FLOTT: Parlamentsbygningen er bare én av perlene i smykketkrinet Budapest.

Skjønnest i & BUDAPEST

Bli vakker – i en av verdens vakreste byer. Med lave priser og lange velværettradisjoner er Budapest en perfekt destinasjon for noen dager i skjønnhetens tegn.

TEKST: MARTE VEIMO FOTO: MARTE VEIMO, ISTOCK, BELLANOR, FASHION STREET OG ARAZ RESTAURANT

Opplevelser

- 1 BAD.** Szechenyi og Gellert er de flotteste badene. Dog har Gellert sett bedre dager og er etter vår standard noe slitent. www.szechenyibath.com og www.gellertbath.com
- 2 BÅTTUR PÅ DONAU.** En behagelig måte å se Budapest på. Kanskje særlig om kvelden, når byen lyser opp. **Legenda Ltd** (www.legenda.hu) og **Mahart passnave** (www.mahartpassnave.hu) arrangerer ulike turer.
- 3 UTELIV.** Budapest er kjent for sitt uteliv. Den nyeste trenden er såkalte ruin-puber. Tomme bygg som blir tatt i bruk, nærmest som de står, til utested. Forholdsvis brunt. Pionerstedet er **Szimpla Kert** i VII. ker. Budapest Kazinczy u. www.szimpla.hu

▼ **BAD:** Byen har 118 varme kilder som man nyter godt av på bad. Gellert er blant de flotteste, dog noe slitent.

▲ **SOM FRA ET EVENTYR:** Buda-siden har mange historiske bygninger, som den såkalte Fiskebastionen – og flott utsikt over Pest.

◀ **DA JENTENE LO:** Ungarns hovedstad er en perfekt destinasjon for jentetur.

LANGHELG BUDAPEST

▲ **VENTER PÅ TUR:** Millionbyen har så absolutt sine kose-lige, mer småbyaktige sider.

▼ **IKKE BARE HISTORIE:** Den mest interessante delen av byen, sett med shopperens øyne, ligger i flate Pest.

▼ **RUIN-PUP:** Budapest er berømt for sitt uteliv. Den heteste trenden nå er å ta i bruk «ruiner» til utested.

▲ **BADELIV:** Széchenyi-badet er blant byens velgjørende badekomplekser. Populært blant både turister og fastboende.

Med 118 varme kilder under overflaten, og minner fra en over tusenårig til dels mektig og storslått historie på overflaten, er Budapest en by som gjør godt for både kropp og sjel – bokstavelig talt. Legg også til kul design i butikkene og innovativ mat på restaurantene, og du har Budapest anno 2011.

BAD. Ungarns jordskorpe er ganske tynn. Det er derfor det er så lett å finne varme kilder her. Over hele landet er det over 1000 av dem – og bad og spa nok til 300 000 mennesker om gangen. Lokalbefolkningen er oppvokst med å gå på bad. Ikke spa, men termalbad med vann fra jordens indre som holder fra 21 til 78 grader celsius. Godt for helsa, hevder de. Ikke minst skal det være bra mot hudsykdommer og muskelpå-ger, som for eksempel psoriasis og revmatisme.

Blant Budapests mange kjente postkortmotiv finner vi også et slikt bad. Det gulmalte badekomplekset, Széchenyi-badet, er langt fra bare en turistattraksjon.

– Jeg er her én gang i uka, forklarer en av de lokale herrene og gjør tegn om at han og kompisene ikke

Skjønnhetssalonger

1 **BELLVALLEY.** Veletablert salong med hudforyngring som spesialfelt. Priseks.: Meso Sense hydrering ca. kr 480, Meso-lift ca. kr 640 per behandling. *Adr. Ó 36. www.bellvalley.hu*

2 **A-LIST SALON & SPA.** Du får fikset hår og negler også, men det er først og fremst massasje du bør gå hit for. De asiatiske massørene kan faget. Fiskepa, hvor små fisk spiser døde celler på føttene, er et alternativ for den som ikke er kilen. Priseks.: 1 times massasje til fra ca. kr 175,-. *Adr. Szilágyi Erzsébet fasor 27. www.a-list.hu*

3 **MADENTA.** Tannklinikk spesialisert på tannturisme. Konsultasjon er gratis. Priseks.: Dyprens ca. kr 540, bleking ca. kr 1900, fylling fra ca. kr 460. *Adr. Oraly u. 1. www.madentadentalgroup.hu*

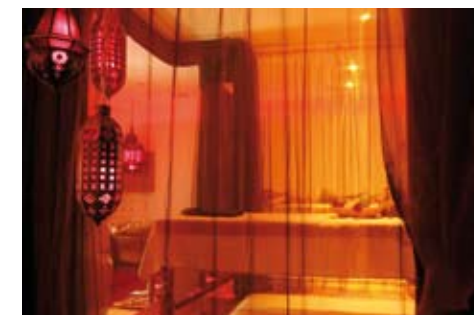
må forstyrres i sjakkspillet de holder på med i det ene utendørsbassenget.

VAKKER BY. Budapest ble født for å være vakker. Det skjedde i 1873 da byene Buda på vestsiden av elven Donau, og Pest på østsiden, samt Gamle Buda, som i sin tid var et sentrum i den østligste delen av Romerriket, ble slått sammen til én.

Tanken var at Wien skulle få konkurranse om å være den flotteste byen i Sentral-Europa. Og Budapest kom virkelig i vinden. I 1896 – da Ungarn feiret 1000-årsjubileum – ble den store verdensutstillingen arrangert her, fire år før Paris fikk æren. Samme år åpnet også Metrobanen. Bare London og New York var tidligere ute. De tallrike historiske attraksjonene preger byen, enten man går i de små gatene, de store gatene, eller står i høyden på Buda-siden og skuer utover Pest.

BARE FOR KVINNER. Skjønnhet er stikkord på flere plan. For på samme måte som det kryr av vakre, historiske bygninger og skatter, renner byen nesten over av skjønnhetssalonger. Det være seg hud, hår

▼ **VISER VEI:** Eموke Flakstad (t.v.) og Andrea Vándor har startet reiseselskap for norske kvinner. De viser vei til bl.a. deilig massasje hos A-list og topp moderne ansiktsbehandling hos BellValley.

▲ **DETTE ER LIVET:** Bare spør karene som jevnlig tar et slag sjakk (eller flere) i det varme utendørsbassenget på Széchenyi-badet. Her er ulike basseng og saunaer, både ute og inne.

«Emoke Flakstad og Andrea Vándor har testet 30 skjønnhetssalonger for å vise norske kvinner veien til de aller beste»

eller negler – her kan du bli ny.

Emoke Flakstad og Andrea Vándor har testet 30 skjønnhetssalonger for å kunne vise veien til de aller beste. I januar i år startet de reiseselskap Bellanor som spesialiserer seg på å gi norske kvinner det norske kvinner på storbytur vil ha: Varme bad, hudpleie og andre velgjørende behandlinger. Samt shopping og kulturopplevelser. Pluss god mat og drikke, selvsagt. Enten om den lages på et kurs med en kokk, eller er ferdig dandert på en av byens mange lekre restauranter. Uansett: På Bellanors turer er det mannefri sone og norskspråklig guide.

– Turister kan alltid spørre i hotellresepsjonen etter en skjønnhetssalong, men de har nødvendigvis ikke kunnskapene som vi har, sier Andrea og Eموke. Sistnevnte er gift norsk, snakker norsk, har bodd i Norge og vet hva norske kvinner begjærer.

Som fin hud til en billig penge, for eksempel.

– Vi kan gjøre huden din 10-15 år yngre. Resultatet er det samme som ved bruk av botox, forskjellen er at vi kun bruker naturlige midler, sier Anna Harangvölgyi. Hun er sjef på en av skjønnhetssalongene Bellanor-kvinnene har testet og funnet særdeles bra.

SKJØNNHETSTRADISJON. BellValley, som Anna kaller salongen, ble startet av bestemoren og har vært en familiebusiness i 30 år.

– Vi er spesialiserte i «anti aging» og kundene er fra 20 til 80 år, forteller Anna. For er det noe som er sikkert, så er det at skjønnhet er tradisjon like godt som gulasj i Ungarn. Bare i samme gate som BellValley ligger det seks andre salonger.

– For ungarske kvinner er det helt vanlig å gå til skjønnhetssalong, kanskje en gang i måneden, forteller Anna. Interessen bør borge for kvaliteten. Som sine ungarske kolleger har Anna til sammen hele fem års skole og praksis før hun kunne kalle seg hudterapeut.

▲ SHOPPINGBY: Hos Mono Fashion (over) er flere av landets lovende designere representerte, mens i Fashion Street (under) holder flere internasjonale butikker hus.

«Vi kan gjøre huden din 10-15 år yngre» ANNA HARANGVÖLGYI

Kyndig veileder hun sine ansatte.

- Den norske vinteren gjør tydeligvis huden tørr, slår hun fast, og gir beskjed om at den vintertørre trenger en fuktighetsbooster i form av en mesoterapibehandling uten nåler. Ved hjelp av elektromagnetiske stråler får hudpleieren porene til å åpne seg, slik at Annas spesiallagede miks med fuktighet og vitaminer føres ned i huden.
- Du kommer til å merke effekten om et par ukers tid, sier Anna.

40 KILO GULL. Med ryddige bryn og nyfargede vipper i tillegg til renset og fuktet hud kan man dra på sightseeing med hevet hode.

For det store overblikket lønner det seg å dra over til Buda-siden, som med sine høyder i terrenget lokalt omtales som den kvinnelige delen av byen. Herfra kan man skue utover byens bedre og helt flate halvdel, Pest. På Slottshøyden i Buda kan man vandre blant de vakreste bygninger fra byens storhetstider, og skue over til andre.

Herfra har man for eksempel utsikt til verdens tredje største parlament (etter de i Buenos Aires og London). Med 365 tårn, 369 rom, 14 trappehus og 40 kilo gull til pynt er parlamentsbygningen som et syn for Guder

– enten man nøyer seg med å beskue fra avstand eller tar det nærmere i øyesyn.

LITT PARIS. Nede på gatenivå i Pest, med det mest interessante sentrumsområdet, sendes tankene flere ganger til Paris. Den to kilometer lange paradegaten Andrassy Avenue i Pest skal være anlagt etter modell av Champs Elysees, og står på UNESCOs verdensarvliste. Her er æverdige bygninger, gamle berømte kafeer, blomsterhandlere på fortauet, Gucci, Burberry – og ikke minst Operahuset.

Budapest har en omfattende musikkhistorie, og for et av dens mest berømte bysbarn, komponisten Franz Liszt, feires det 200-årsjubileum i år. Vi ser ham, som statue, både foran Operahuset, og på sin egen plass – Franz Liszt Plass – som ligger som en avstikker fra avenyen med hyggelige kafeer og spisesteder.

Aller mest liv er det i området rundt gågaten Váci Utca. Også her er det nesten som et lite Paris. På Gerlőczy Café, på plassen med samme navn, blir vi servert lunsj av kelnere i sort og hvitt mens vi sitter rundt små bord ute ved gaten. I gågaten Váci Utca er det både gallerier og butikker, mens nærliggende Deák Ferenc Utca er omdøpt Fashion Street. Her ligger butikker som Hugo Boss, Tommy Hilfiger og Furla.

Men i stedet for amerikansk og italiensk – sats like gjerne på å bli ny i ungarsk design! For eksempel i Mono Fashion i Kossuth L. 20. Flere av landets unge, lovende designere er representerte. I tillegg fører innehaverne, designsøskenparet Judit og Peter Garam, også sitt eget merke, Nubu, kjennetegnet av kvalitet og enkle snitt.

Om tanken på ungarsk design ikke er det man ten- ►

Shopping

- VÁCI UTCA OG FASHION STREET.** Váci Utca er en av Europas flotteste gågater. Gå ikke glipp av den storslagne markedshallen i enden. *Deák Ferenc Utca/Fashion Street* har flere internasjonale design- og merkebutikker.
- ARENA PLAZA.** Ikke spesielt genuint og sjarmerende, men lave priser er god nok grunn til å legge noen timer til et av Budapests kjøpesentre. Arena Plaza er blant de største i Sentral-Europa med kjente og kjære merker og butikker. *Adr. Kerepesi út 9. www.arenaplaza.hu*
- UNGARSK DESIGN.** Hos **Mono Fashion** er flere av landets unge designere representerte. *Adr. Kossuth L.U. 20. www.monofashion.hu*. Designermarkedet **Wamp** arrangeres en gang i måneden. *www.wamp.hu*

► FORSEGGJORT: Budapest kalles gjerne Sentral-Europas Paris.

ner på i utgangspunktet, er det lov å la seg overraske: Her er det kule og stilige, men høyst anvendelige, klær til de fleste anledninger. Ingen hjemme har lik. Og har du flaks er det salg: En kjole til fest, en morsom jakke og et stort kjede viser seg på kontoutskriften å ha kommet på rundt en hyggelig tusenlapp.

RETRO. Alt glitrer ikke som gull. Men det har sin sjarm likevel. På utelivsfronten i Budapest er konseptet ruin-pub et voksende fenomen: Man åpner utedet i tomme bygg og gjør ikke mye mer med lokalet enn å dra inn masse rare ting. Szimpla Kert er pioneren blant disse kultstedene. Bak en beskjeden dør ut til den mørke gaten åpenbarer det seg flere barer og utendørs kino. Interiøret består av en salig retromiks. En gjeng har samlet seg rundt en gammel Trabant, mens i et avsagd badekar finner vi to trøndere.

– Vi er på tannlegetur, sier Kjell Kvarnes (32). Han ble anbefalt å reise hit for å fikse tanngården. Kompisen Lars Vidar Karlsen ble med, og som følge fikk han tilbud om en gratis tannsjekk. Nå er også han to tenner og 1100 kroner fattigere. Og klar for ny tur om noen måneder.

SMIL. Ungarn er Europas største land når det kommer til tannturisme. Først og fremst kommer de som trenger omfattende behandlinger, men med lavprisløyene velger stadig flere å legge inn et enklere tannlegebesøk i løpet av ferien – som for å få hvitere tenner.

For det er mange grunner til å smile i skjønn Budapest – og da bør jo også smilet være vakkert. ■

Spise

- 1 **NEW YORK SALON.** Med fresker i taket og store speil på veggene, serverer de mest korrekte kelnere lekke salater og drinker i store glass. Perfekt for lunsj og aperitiff. *Adresse Erzsébet körút 9-11.*
- 2 **GERLŐCZY CAFE.** Når man vil sitte ute er dette et perfekt Paris-inspirert lunsjsted i sentrum. *Adr. Kamermayer Károlytér. www.gerloczy.hu*
- 3 **ARAZ RESTAURANT.** Utsøkt og lekkert. Blanding av lokalt, fransk og internasjonalt moderne kjøkken. Perfekt for langhelgens bedre middag. Ligger i Continental Hotel Zara. *Adr. Dohány u. 42. www.araz.hu*
- 4 **PAPRIKA RESTAURANT.** Turistfavoritt i sjarmerende lokaler i Dózsa György 72. *www.paprikavendeglo.hu*

▼ **SOV GODT:** Byen har flere stilige hotell. F.eks. Continental Hotel Zara, som ligger i lokalene til et tidligere bad.

Fakta Budapest

KORT OM BUDAPEST
Folketall: Ca. 1,7 millioner
Valuta: 100 forinter (HUF) = ca. 2,9 NOK.
Språk: Ungarsk. Blant de yngre og i turistnæringer kan man kommunisere på engelsk.
Visum: Ikke nødvendig for nordmenn.

► **Kort om byen**
Storbyen er blant Europas vakreste, preget av stor arkitektur fra ulike epoker – og av innflytelse både i fra vest og øst. Allerede i det første århundre e.Kr. grunnla romerne det som senere er blitt Budapest. Senere har mongolene og tyrkerne erobret byen og landet. Habsburgerne tok landet fra det Ottomanske riket i 1686, og Østerrike/Ungarn bestod som en enhet frem til etter 1. verdenskrig. Byen hadde sin storhetstid på slutten av 1800-tallet da den bl.a. var vertsby for verdensutstillingen og var blant de første i verden som fikk metrobane. Byen ble hardt rammet av andre verdenskrig, som igjen førte landet inn i kommunistregime frem til begynnelsen på 90-tallet. Nå blomstrer byen igjen; design og gastronomi er to felt man skal holde øynene åpne for.

Språk: Ungarsk, mange snakker engelsk (ikke noe problem på hotell, restauranter etc). **Valuta:** 100 forinter (HUF) = 2,9 NOK

► **Komme seg hit**
Norwegian (*norwegian.no*) flyr daglig direkte fra Gardermoen. Priser fra kr 449,- per vei. **Lufthansa** (med kort

mellomlanding) fra ca. kr 1600 t/r (se flere muligheter på *finn.no*).

► **Komme seg rundt**
Sentrum gjør man til fots, men for å komme seg rundt til flere av severdighetene er et **Budapest Card** kjekt. Koster ca. kr 240 for ubegrenset kollektivbruk i tre døgn. *www.budapestinfo.hu*

► **Sove**
Continental Hotel Zara: Gammelt bad omgjort til stilig firestjerners hotell. Bygget er vernet og har dermed beholdt sitt «bade»-preg. Dobbelrom fra ca. kr 500 per natt. (*www.continentalhotelzara.com*). **Gerlőczy:** Sjarmende boutiquehotell med 15–like ved gågaten Vati Utca. Fastpris: 90 euro (ca.700 kr) per rom, samt 12 euro (ca.90 kr) for frokost fra kafeen i etasjen under. (*www.gerloczy.hu*)

▲ **IKKE BARE GULASJ:** Ungarns moderne kjøkken er grunn god nok til å besøke Budapest. Her fra restaurant Araz.

 ► **LES MER:**

www.budapestinfo.hu
www.hungary.com
www.bellanor.hu

▼ **FRANZ LISZT PLASS:** Plassen oppkalt etter byens store komponist er spekket med koselige spise- og utesteder.